

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 532. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm28950/facsimile.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

dem skulde Achæerne kaldt til Hjælp imod Sørøverne, isærlig selv at lade sig slaa af dem; men det var just Mækkens nuomsunder, at de Græker, der var en Erndt selv, kunde slet ikke forliges, saa vi skulde ikke engang vide, hvad Rhodierne formaaede, hvis de ikke paa denne Tid var ragede i Krig med Byzantinerne, der havde fundet for godt at tage Told af alle de Skibe, der fór paa det „Sorte Hav.“ Da nemlig Handelen paa de Far-Vande var meget levende, især med Olie og alle Slags Vins, hvorefter Man tilbødte sig Bør og Honning, tør Hør, Huder og en stor Mængde Slaver (fra Landene ved Karthago), og Byzantinerne desuden ved deres uperlige Vilggenhed kummede Floden, saa kunde Folk slet ikke finde dem i, at de vilde tage den slemme Skik op igjen, som Aktibiades hittede paa, da Athenienserne havde Chrysopolis (Sutari) over paa den anden Side, men som nu længe havde været afslagt, og Rhodierne tog sig da paa at styre det Uvæsen, hvad ogsaa Iskleds, stændt ikke uden fremmed Hjælp; thi Rhodos og Byzants synes at have været hørtad lige stærke. Ved denne Leilighed gior Polybos ikke blot bekjendt med det Sorte Hav, og med de Lærdes Mening, at det i Tidens Længde, som „uendelig“ betragtet, vilde trent fordes op af alt det Snævs, Donau og andre store Floder kaster i det, men ogsaa med de Græker, der nu raabte paa den Asiatiske Kyst, som vi siden Slaget ved Ipsos reent har glemt, og hullet for kun paa, for at see, der er Inceet forfæmt. Næstes Kongerne: Prusias i Bithynien og Attalos i Pergamon nævne vi nemlig ingenlunde her, enten fordi de kunde ikke forliges, eller fordi Rhodierne kaldte Prusias og Byzantinerne Attalos til Hjælp, men blot for en Ordens Skyld, og selv Achæos, som holdt dem i Hør, og skilte en stor Mand i Sardes, ja, vel paa hele Kysten særdeest, urbtagen i Ephesos, der havde Ægyptisk Besætning, selv

ham kunde vi godt springe over, naar vi ikke siden besøgte ham til at male Antiochos og opløse hans Fæd med Romerne. Nu derimod vil vi dog lægge Mærke til, at Ptolemæerne havde, til stor Ulykke for Persia's, magtet Fæd mellem Achæos og Attalos og ventede derfor Hjælp af dem Begge, men Rhodierne var snilde nok til at bestikke Achæos med hans Fader, som sad i Fængsel hos Ægypteren, og fik nu, paa deres Forbud, Lov til at slippe**).

Hvor udbredt Rhodierne's Handel og Søfart og hvor godt deres Rygte var, see vi imidlertid allerbedst ved den Ulykke der traf dem, mens Kong Hiero endnu levede, og som det synes, mens Philip endnu stod under Romernes, thi da et stort Jord-Bebøvelse ikke blot kaldte sig „Kolosseus“, som aldrig kom paa Venene igjen, fordi Draffet forbed det, men gjorde ogsaa megen Skade paa Byen, dens Mure og Skibs-Varter, da er det ordentlig forbausende, hvorledes alle Konger og Stæder i den bekiendte Verden, saa nær som Rom og Kartago, kappes om at overvalde dem med Gaver og Friheder, saa Polyb paa sine, de fik deres Tak, som de med Glæde overdrov, mange Gange oprettet**).

Naar selv et saadant lille Folk, som Alle, undtagen anseelige Rovers, har mest Fordel af i Freds-Tid, og som gjerne elsker Krigen fra sig, med mindre Man kræver en „Told“ hvorved Profitten gaar i Løbet, naar selv de ikke længer kan have Fæd, da er Trængslerne blevet uovne, og fra denne Side betragtet hænger Philip's Krig med Rhodierne paa det Næste sammen med hans Hælle-Gierning ved Abydos. I denne Krig var Kong Attalos Rhodierne's Hælle-Herre og havde det Uheld, i So-Slaget mellem Chios og Kypren, at maatte løbe fra sit Skib, som Philip tog og pralede med, skiondt det var Alt hvad han ved et

*) Polyb IV. 37—52, V. 34—35.

***) Polyb V. 68—69, Strabo XIV. 652.

